

Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.
Matei 28,19

Ce este botezul?

Sfintele Taine sunt lucrări văzute, instituite de Mântuitorul nostru Iisus Hristos și încredințate Bisericii, prin care se împărtășește credinciosului harul Sfântului Duh. Săvârșitorul Sfintelor Taine este Iisus Hristos prin slujitorii săi: episcopi și preoți. Necesitatea Sfintelor Taine este de netăgăduit, pentru că împărtășesc harul lui Dumnezeu care este condiția obligatorie pentru mântuire. Locul săvârșirii, de obicei în biserică. Numărul Sfintelor Taine în Biserica Ortodoxă este de șapte. Credința și Botezul sunt două condiții ale mântuirii și sunt legate în chip nedespărțit una de alta.

Pe de o parte, credința se desăvârșește prin Botez, iar pe de altă parte, Botezul se întemeiază pe credință, ambele sunt depline prin invocarea aceluiași nume. Pentru că, după cum credem în Tatăl, în Fiul și în Duhul Sfânt, la fel ne și botezăm în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Mărturisirea precede credința, care duce la mântuire, însă Botezul, cel ce pecetluiește asentimentul nostru, îl urmează de aproape. Botezul este Taina - adică lucrarea harului lui Dumnezeu - care, prin afundarea în apă și chemarea Sfintei Treimi, împărtășește harul care șterge păcatul strămoșesc și celelalte păcate și face pe cel ce o primește membru al Bisericii, născut la o viață nouă în Iisus Hristos. Botezul deschide împărăția cerurilor celor ce-l primesc.

Prin Sfântul Botez, adică prin scufundarea omului în apă în numele Sfintei Treimi, se produce moartea omului vechi și renașterea lui la viața adevărată a lui Iisus Hristos. Odată cu aceasta, omul se spală de păcatul strămoșesc și de toate păcatele săvârșite mai înainte, și se imprimă chipul lui Iisus Hristos în el. Prin aceasta, omul, unindu-se cu Iisus Hristos, este introdus în Biserică. Unul din cele mai mari daruri pe care Dumnezeu îl face omului, sunt copiii. Lăsați copiii să vină la Mine, și nu-i opriți că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor (Mt 19, 14)... ne spune Mântuitorul, înțelegând prin aceasta că ni-l încredințează pe copil ca apoi să-I încredințăm noi Lui. Copilul care se naște din noi nu este rodul întâmplării sau numai al propriei noastre dorințe ci el vine prin hotărârea lui Dumnezeu de a aduce pe lume un suflet prin noi, făcându-ne astfel împreună creatori cu El.

Prima grijă pe care noi o avem este Botezul - nașterea din nou din apă și din Duh - prin care copilul este înfiat, adică devine și fiu al lui Dumnezeu. Prin Taina Mirungerii, se dau celui nou botezat darurile Duhului Sfânt, prin ungerea cu Sfântul și Marele Mir, ca să sporească și să se întărească în viața duhovnicească. Dumnezeu îl înfiază pe copil, dându-i harul, care, după cum spune și Sfântul Apostol Petru, îl pune în rândul seminției alese, al preoției împărătești, și al neamului sfânt. În Vechiul Testament, mirungerea era aplicată numai regilor și proorocilor, iar în Noul Testament, preoția împărătească este dată fiecărui creștin. Pentru a întreține viața este nevoie de hrană. De ea are nevoie și viața duhovnicească a copilului, renăscută prin Sfântul Botez. Dumnezeu ne hrănește prin Taina Euharistiei - copilul fiind împărțășit la sfârșitul slujbei Botezului cu însuși Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

Botezul este Sfânta Taină care prin întreita cufundare în apă și invocarea numelui Sfintei Treimi se șterge celui botezat păcatul strămoșesc și celelalte păcate săvârșite până în acel moment (dacă cel botezat este adult), se naște la o viață nouă, spirituală, și devine membru al Bisericii lui Iisus Hristos. Botezul este numit și ușa tainelor, fiindcă numai prin botez devenim fii ai lui Dumnezeu după har și mădulare vii ale trupului Său mistic și numai astfel, botezați fiind, putem primi și celelalte Taine. Botezul este întemeiat ca Taină de către Mântuitorul prin cuvintele: Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh (Matei 28,19). Săvârșitorii Tainei Sfântului Botez sunt episcopii și preoții, căci lor le-a încredințat Mântuitorul Iisus Hristos puterea de a săvârși Sfintele Taine.

Numai în caz de nevoie poate boteza și diaconul, iar în cazuri cu totul deosebite poate face acest lucru și un simplu credincios, având însă grijă să rostească cuvintele care arată că lucrarea se face în numele Sfintei Treimi. În acest caz, dacă cel botezat trăiește, trebuie chemat preotul pentru citirea rugăciunilor din rânduiala Botezului și administrarea Tainei Mirungerii și a Sfintei Împărțășanii. Formula botezului este: Se botează robul lui Dumnezeu (N) în numele Tatălui, Amin, și-al Fiului, Amin, și-al Sfântului Duh, Amin, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Botezul nu se repetă.

În ziua întâi, după nașterea pruncului, se face rânduiala pentru femeia lăuză

În prima zi, îndată ce femeia naște un prunc viu, soțul acesteia sau o rudă a mamei aduce la biserică o sticlă cu apă curată (plată) pentru sfințire, iar preotul se roagă pentru iertarea păcatelor mamei și pentru îndepărtarea tuturor răutăților și pentru vindecare. Cu această apă sfințită se stropește casa, lăuza, pruncul și toți ai casei. Apoi preotul citește trei molifte pentru femeia lăuză, în care se roagă pentru grabnica ei ridicare din patul nașterii, pentru iertarea păcatelor ei, pentru ocrotirea ei și a pruncului de băntuiala duhurilor necurate și pentru curățirea mamei de întinăciunea trupească pricinuită de naștere.

În a doua rugăciune, preotul cere Domnului s-o miluiască pe mamă, pe prunc, trimitându-le îngeri luminați și strălucitori, ferindu-i de toată fermecătura și de asuprirea duhurilor rele. Se citește și rugăciunea de curățenie pentru cei care s-au atins de lăuză, considerându-se necurați, după Levitic (12, 1-4). Dacă preotul face această moliftă acasă, stropește cu apă sfințită pruncul, casa și pe cei ai casei; iar copilul însemnat cu semnul sfintei cruci la frunte, la gură și la inimă. Din apa sfințită cu acest prilej se obișnuiește a se pune în baia (scăldătoarea) copilului, în primele trei zile după naștere.

La opt zile după naștere, se face rugăciunea la însemnare și de punere a numelui pruncului

La opt zile după naștere, este chemat preotul acasă unde se află pruncul născut și face rugăciunea de punere a numelui copilului.

Preotul îl binecuvântează, făcându-i semnul crucii la frunte, pentru luminarea minții și a gândurilor; la gură, pentru sfințirea cuvântului și a suflării și la piept, pentru ferirea inimii de poftete și patimile trupești; apoi îi citește o rugăciune pentru punerea numelui. În timpul din urmă, preoții împreunează această rânduială fie cu cea din ziua întâi, fie cu cea a botezului. Datina/obiceiul de a pune numele pruncului a opta zi după naștere este veche, fiind moștenită din Legea Veche, care orânduise această zi pentru curățirea pruncilor de sex bărbătesc, prin tăierea împrejur și prin punerea numelui (Lev. 12, 3). Noi, creștinii, am păstrat-o fiindcă și Mântuitorul însuși a fost tăiat împrejur a opta zi după naștere, când I s-a pus numele de Iisus (Luca 2, 21).

Numele care se dă la botez pruncului este de obicei numele nașului, sau al sfântului zilei, sau al altui sfânt pe care părinții îl aleg copilului ca patron sau ocrotitor. Este bine să se pună nume de sfinți din calendarul ortodox. Sfântul al cărui nume îl purtăm trebuie să fie pentru noi nu numai un ocrotitor sau păzitor, ci și un model de urmat și un îndemn statornic spre adevărata viață creștinească.

Botezul grabnic sau de urgență

Se cuvine a ști că, dacă pruncul născut este slab și nu sugă, ci trage să moară, nu trebuie să aștepte, cum rău zic unii, până la a șasea sau a opta zi, spre a-l boteza; ci în ceasul în care s-a născut, spălându-l, un bărbat sau orice persoană botezată îndată să-l și boteze, spre a nu muri nebotezat. Dacă va trăi pruncul, acesta se va aduce la biserică, unde preotul va continua rânduiala botezului.

Despre nașii de botez

Părinții pruncului născut trebuie să rânduiască nașii de botez de credință ortodoxă și cucernici. Nașii de botez vor învăța pe de rost Simbolul de credință (Crezul), pe care îl vor rosti la momentul potrivit. Nașul are îndatorirea să îngrijească de viața sufletească a finului său, învățându-l, la vremea cuvenită, adevărurile drepte de credință spre a face din el un bun credincios, mădular sănătos al Sfintei Biserici. Dar și finul este dator cu ascultare și cu respect față de naș, în aceeași măsură cum îi ascultă pe părinții săi trupești.

Când se programează un Botez?

Programarea oficierei Sfântului Botez se face la 1-2 săptămâni după nașterea pruncului, numai la biserică (nu prin telefon), duminica după oficierea Sfintei Liturghii (aproximativ orele 12:00 - 14:00).

În vederea cunoașterii tuturor lucrurilor necesare, pentru săvârșirea unui botez, părinții și nașii vor participa la activitățile specifice, de catehizare ale Bisericii, pe care aceasta le organizează în zilele de miercuri sau joi, după amiază. Cele necesare pentru Sfântul Botez Pentru oficierea Tainei Botezului ai nevoie de următoarele: - să completezi cererea tip pentru săvârșirea Tainei Sfântului Botez, care se găsește la pangarul de lumânări al bisericii; la această cerere se anexează o copie a certificatului de naștere al copilului și copii de pe CI ale părinților copilului; - o pânză albă 1/1m; - o față (se procură de la mercerie); - o sticlă cu ulei de măsline (100 - 250g); - cruciulițe de botez

(numărul lor diferă în funcție de câți invitați are familia); - două prosoape; - două săpunuri.

Cum se pregătește nașul pentru Sfântul Botez?

Nașul va trebui să învețe pe de rost Crezul (Simbolul de credință); Nașul dăruiește în ziua Botezului o icoană cu sfântul al cărui nume îl va purta copilul pe care îl botează și care va deveni după Botez ocrotitorul spiritual al pruncului;

Recomandări după Sfântul Botez

La opt zile după botez, mama luând pruncul și lumânarea de la botez vine la biserică, unde i se fac rugăciunile de curățire de 40 de zile a mamei și de îmbisericire a copilului. Acestea amintesc momentul când Maica Domnului, la împlinirea zilelor curățeniei, a adus dumnezeiescul Prunc la templu, unde a fost primit în brațe de dreptul Simeon, binecuvântând pe Dumnezeu că a văzut mântuirea așteptată de Israel (Luca, 2, 22-30).

Preotul citește moliftele de curățire, rugându-se întâi pentru mamă, ca Dumnezeu să o curățească de întinăciune și să o învrednicească a intra din nou în sfântul locaș și a se împărtăși cu Sfintele Taine; se roagă apoi pentru prunc, pentru ca Dumnezeu să-l crească, să-l binecuvânteze și să-l sfințească. După terminarea rugăciunilor - citite în pronaosul bisericii, preotul luând pe brațe pruncul deja botezat, îl închină la sfintele icoane, ca Domnul Iisus Hristos și Maica Domnului să-l ocrotească în viață rostind cuvintele: Se îmbisericeste robul lui Dumnezeu (N) în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin!; iar dacă este băiat merge cu el și în altar, închinându-l în cele patru părți ale Sfintei Mese și la Proscomidie, apoi în mijlocul bisericii, rostind de fiecare dată cuvintele de îmbisericire. Și încredințându-l mamei îi miruiește pe amândoi.

După săvârșirea Tainei Botezului, tatăl pruncului va solicita eliberarea certificatului de botez. În cazul pierderii Certificatului de botez, un altul nu va mai putea fi eliberat, decât în urma declarării nulității aceluia în Monitorul Oficial. Este recomandat ca pruncul să fie împărtășit lunar, în prima duminică din lună, la biserică, înainte de începerea slujbelor, între orele 8:00 - 9:30.

Molifta ce se face la femeia care a avortat copilul

De se va întâmpla ca femeia să avorteze copilul, cu voie sau fără de voie, de îndată să alerge la preotul ei duhovnic să se spovedească, să primească canonul de pocăință, după rânduială și să-i citească molifta de curățire. În rugăciunea de iertare preotul spune: ... Înșuți și pe roaba ta aceasta (n) care astăzi a căzut în păcatul uciderii cu voie sau fără de voie și a lepădat pe cel zămislit într-însa... vindecă-i durerile, sănătate și putere trupului și sufletului dăruiește-i și cu înger de lumină păzește-o de toată năvălirea nevăzuților vrășmași...

Dr. Stelian Gomboș